

2008 - 2009

DZĪVES PIEREDZE :
zināšanas,
attieksmes,
prasmes -

DZĪVEI :
izziņai,
apdomai,
rīcībai !

Bauskas 1.vidusskola
Latvijas Universitāte

S I S T Ē M I K A
(apziņas sistēmiskā organizācija)

Asoc.prof., Dr.fiz.
ANDRIS BROKS

Aizvadītajās nodarbībās mēs pārrunājām vārdu PASAULE, CILVĒKS jēgu, līdz ar to skaidrojot arī vārdu-jēdzienu DZĪVĪBA, INFORMĀCIJA, GARS, APZIŅA, JŪTAS, PRĀTS, GRIBA, SAJŪTAMĀ PASAULE UN DOMU PASAULE, REĀLĀS DOMAS UN NEREĀLĀS DOMAS, VISUMS UN MŪŽĪBA būtību. Šajā nodarbībā pievērsīsimies jēdziena DZĪVE izpratnei, atceroties iepriekšējā tikšanās reizē jau aplūkoto atziņu, ka *apziņa nosaka/vada cilvēku apzināto dzīvi pasaulē*. Ievērosim – visi jēdzieni tiek aplūkoti to kopsaistībā.

3.nodarbība 2008.g. 20. oktobrī

D Z Ī V E

(Cilvēku apzinātā dzīve pasaulē - viņu apziņas noteiktas cilvēkdarbības, apmierinot savas dzīves vajadzības)

TRĪS PAMATATZIŅAS par dzīvi :

1.atziņa. D z ī v e var tikt uzlūkota kā daudzveidīgu cilvēkdarbību kopums, kurā katra no šīm darbībām ir noteiktas cilvēka dzīves vajadzības apmierināšana.

2.atziņa. Ikvienu apzinātu cilvēkdarbību var tikt uzlūkota kā *izziņas, apdomas, rīcības* procesu vienots veselums, kurš raksturojas kā šīs darbības vadība un izpilde, apliecinot cilvēka spēju (gribu un varu) doto darbību īstenot.

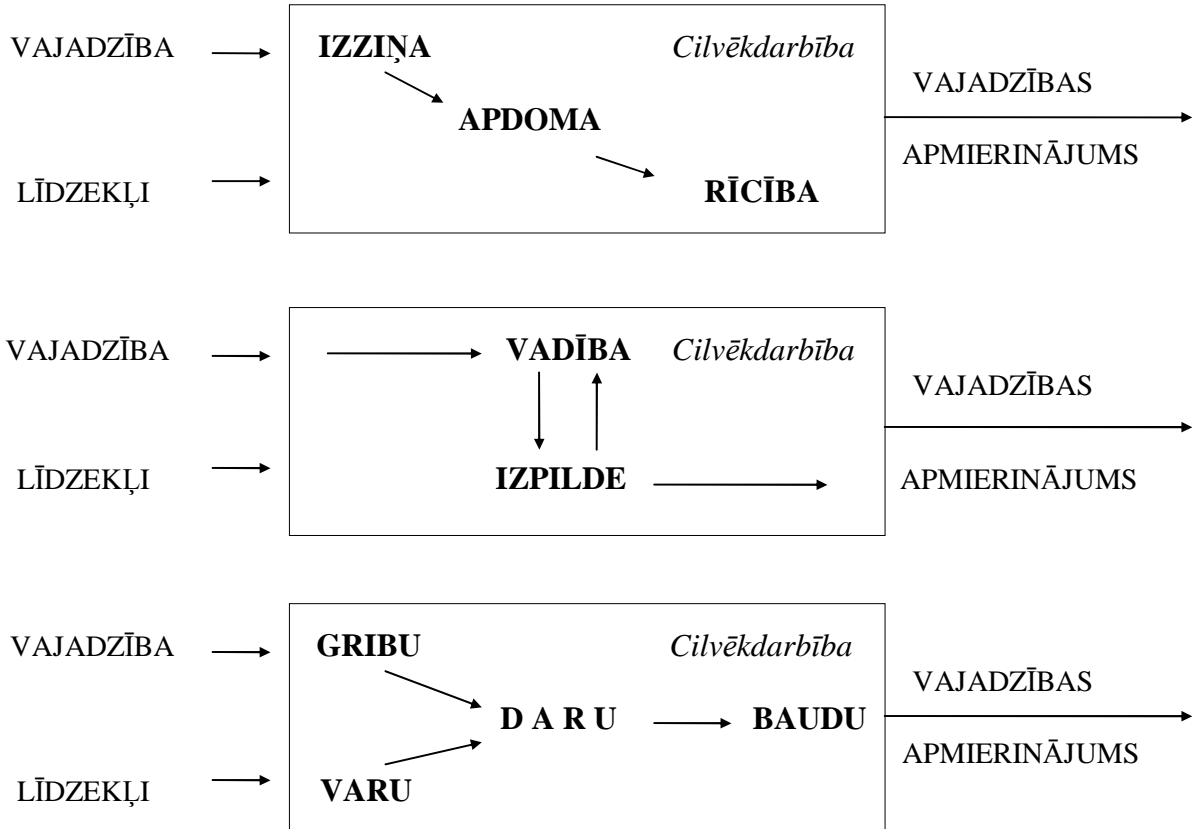
3.atziņa. Dzīves laikā tiek uzkrāta *d z ī v e s p i e r e d z e*, kuras galvenās sastāvdaļas ir *zināšanas* par pasauli, *attieksmes* pret pasaules parādībām, un , visbeidzot, *dzīvesprasmes*, kas kopumā veido cilvēka noteiktu dzīvesveidu (saturu un formu).

VAJADZĪBAS, LĪDZEKĻI, APMIERINĀJUMS - ikvienas cilvēkdarbības universālie raksturojumi.

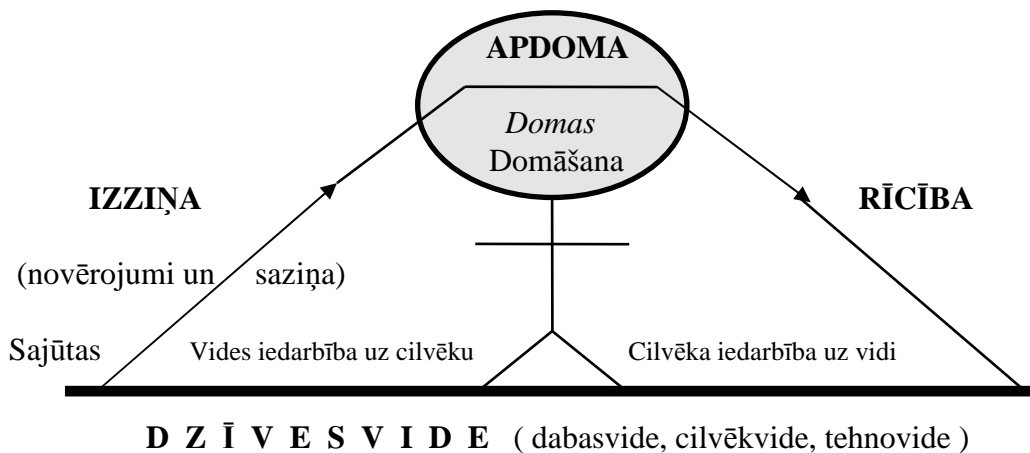
Mērķtiecīgas jeb apzinātas cilvēkdarbības cikls noteiktas vajadzības apmierināšanai

(dzīve - cilvēkdarbību kopums - daudzveidīgu vajadzību apmierināšana :
ikvienas apzinātas cilvēkdarbības analīzes trīs galvenie aspekti)

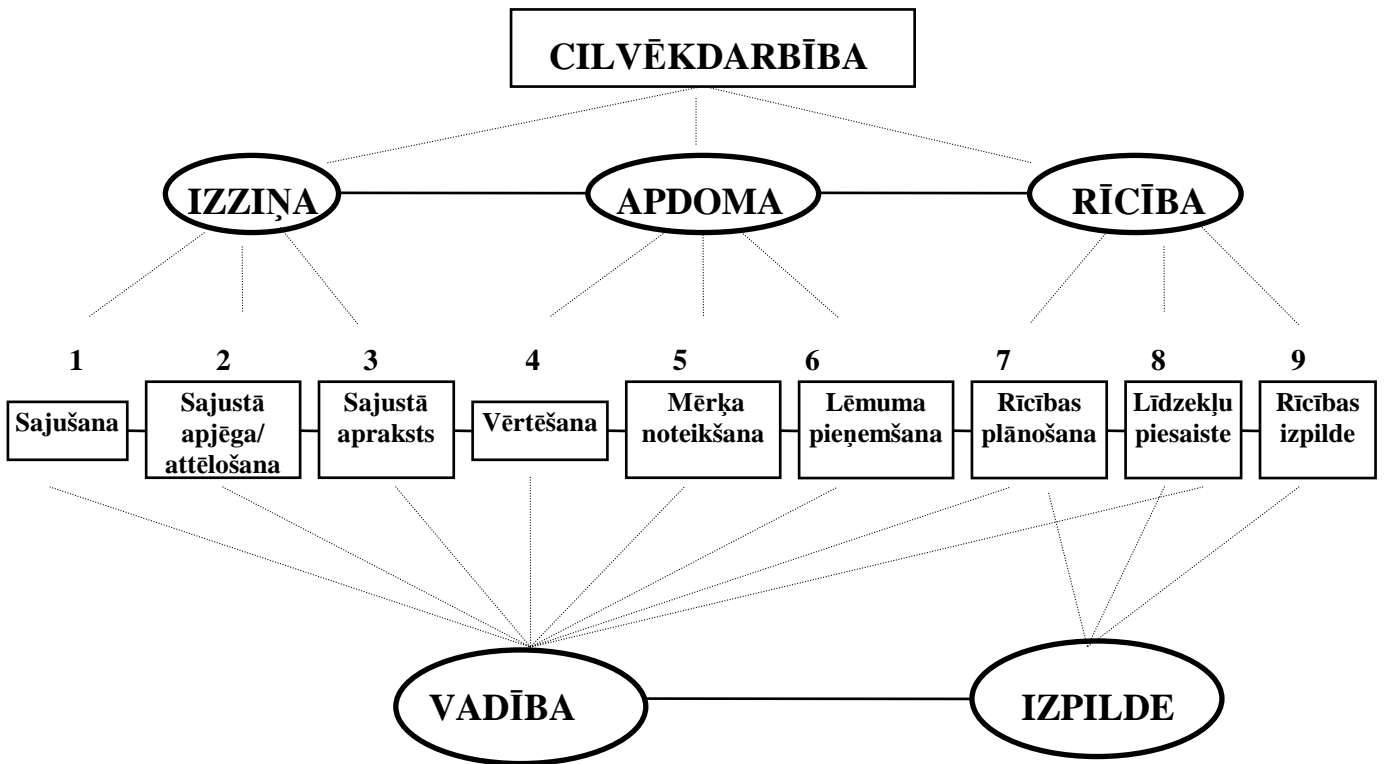

Apzinātas cilvēkdarbības - apziņas darbības pamatcikls (i z z i ņ a - a p d o m a - r ģ c ģ b a)

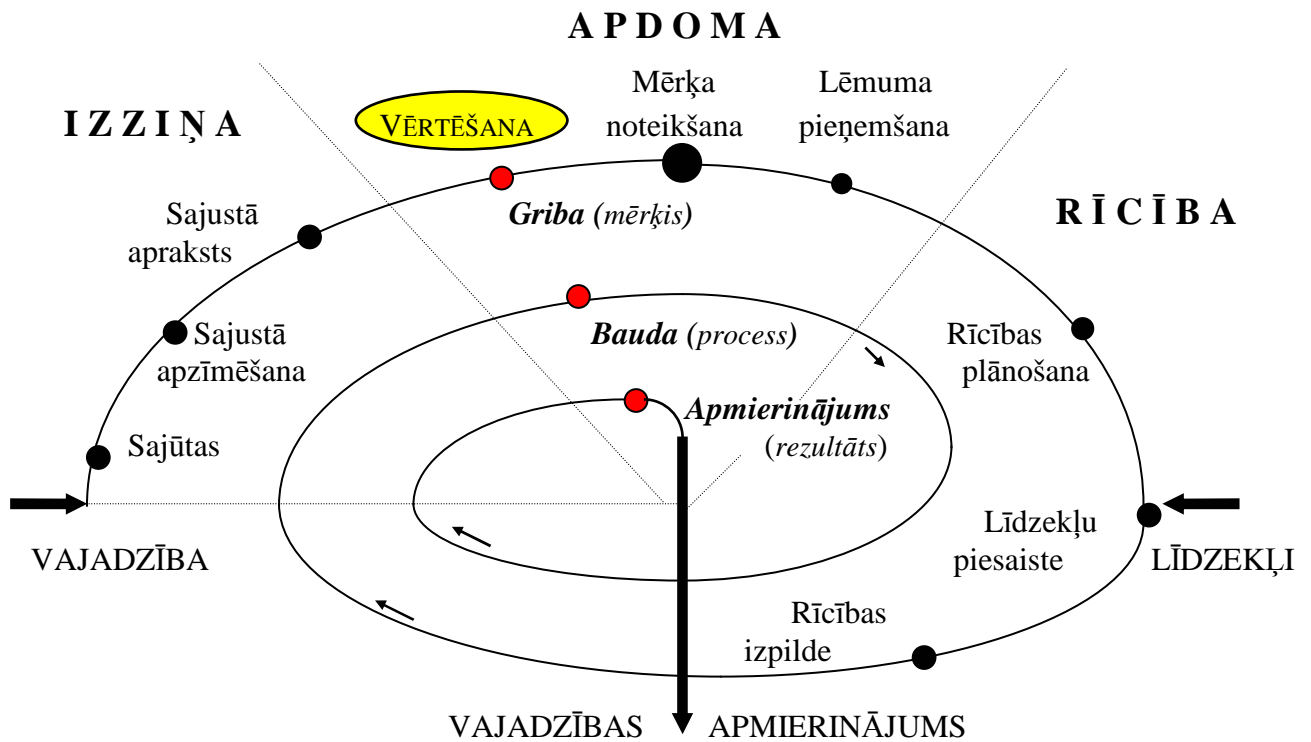
(cilvēkdarbību informacionālais nodrošinājums - apziņa darbībā :
informācijas iegūšana, informācijas apstrāde, informācijas izmantošana)

Apzinātu cilvēkdarbību vispārējā struktūra

Mērķtiecīgu cilvēkdarbību spirālveida struktūra šo darbību vadības procesa izpratnei.

Ikvienā cilvēkdarbībā **izzīnai seko** šīs cilvēkdarbības **apdoma**,
kas turpinājumā nosaka cilvēku **rīcību** dzīves praksē.

Cilvēkdarbība - viens posms cilvēka dzīvē, dzīves sastāvdaļa !

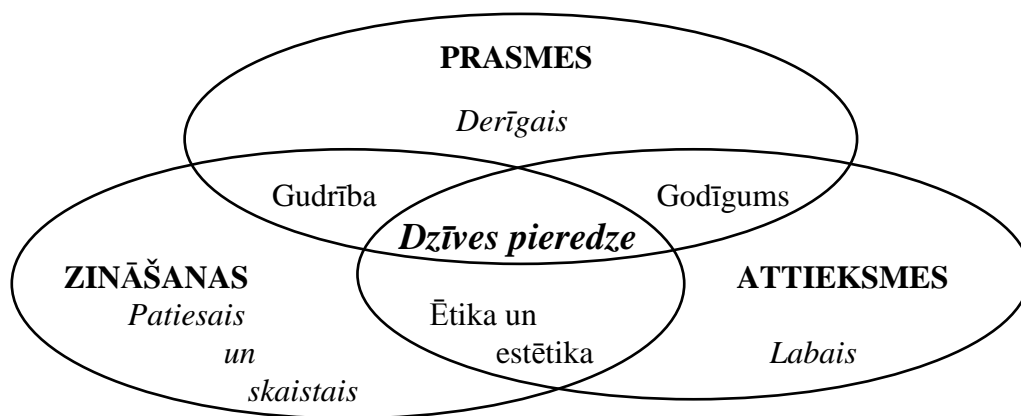
Ikviens cilvēks kā apzinīga dzīvā būtne raksturojas ar aktīvu klātbūtni pasaules parādību norisēs. Proti, uztverot citu pasaules mainīgo ķermeņu iedarbību uz sevi, arī cilvēks veic atbilstošu iedarbību uz citām pasaules parādībām jeb mainīgajiem ķermeņiem. Cilvēka **spēju** veikt noteiktu cilvēkdarbību raksturo viņa **griba un vara** šo darbību īstenot.

Ikvienas mērķtiecīgas cilvēkdarbības vadībā īpaši svarīga ir apdomas posmā veicamā trīskārtējā **v ē r t ē š a n a** - salīdzināšana ar cilvēku pašu izvēlētajiem paraugiem jeb etaloniem : vispirms tiek noskaidrota *griba* īstenot doto darbību, tad tiek baudīta (pārbaudīta, kontrolēta) sekojošā procesa *mērķtiecība* un, visbeidzot, tiek noteikts *apmierinājums* ar sasniegto rezultātu.

Dzīve - daudzveidīgu cilvēkdarbību kopums.

Mūsu dzīvi rīt nosaka mūsu d z ī v e s p i e r e d z e šodien.

Dzīves pieredzes pamatstruktūra

**Dzīves pieredze -
ikvienas apzinātas cilvēkdarbības pamats.**

2. patstāvīgā darba uzdevums : uzraksti mūsu dialogburtnīcā -

- 1) ko jaunu un vērtīgu par es esmu sev guvis(-usi) 3.nodarbībā par cilvēku DZĪVI ?
- 2) kādi man radušies jautājumi, uz kuriem es turpmāk meklēšu atbildes ?

Mūsu nākamā nodarbība 2008.g. 3.novembrī